

llibertat

òrgan oficial antifeixista del consell municipal

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Barcelona, 13 — Telèfon n.º 255

ANY III — Mataró dilluns 14 novembre 1938 — NUM. 717

NÚMERO SOLT: 30 cts.
SUBSCRIPCIÓ: 4'00 PESSETES MES

Ciudadans

Es un deure de tots col·laborar amb la tasca meritòria de la Junta de Defensa Passiva Local.

AVUI FA TRETZE ANYS

Avui fa tretze anys que Primo de Rivera dissolia la Mancomunitat de Catalunya. Que la dissolia d'una manera oficial, puix que, de fet, havia quedat dissolta el 13 de setembre del 1923, en produir-se el cop d'Estat «salvador» (tots els moviments subversius dels antics militars espanyols han estat sempre «salvadors»), rebut amb els braços oberts pels homes de la Lliga Regionalista que, més tard, per una d'aquelles paradoxes de la vida, havia de denominar-se Lliga Catalana.

Des del 13 de setembre del 1923 fins el 14 de novembre del 1925, la Mancomunitat travessà tota mena de vicissituds. Aifons Sala, el cacic de Terrassa, servidor dels homes del cop d'Estat, féu esforços enormes per salvar, aparentment, aquell organisme creat d'acord amb la voluntat del poble català. Però ni les aparences pogué salvar. La Mancomunitat caigué i, amb ella, aquells ficticis drets autonòmics de la nostra terra.

Recordem perfectament el desencís— injustificat— dels homes de la Lliga. Puig i Cadafalch, que havia corregut a fer la gara-gara a Primo de Rivera en inaugurar se l'Exposició del Moble a Montjuïc, feia dies que anava dient que tenia unes cartes que garantien el respecte del Directori Militar a les institucions catalanes. Però aquelles cartes no li serviren de res. El mateix dia que la Mancomunitat era dissolta, Primo de Rivera — autor de les epístoles garantides— declarava que el que hagués dit o hagués promès abans no tenia cap valor, que aquelles cartes eren papers mullats i que «de savis és, mudar de paper».

Avui, al cap de catorze anys, aquella anomenada Lliga Catalana, aquells homes representatius d'úny fals catalanisme de trenta anys, són al costat del feixisme. D'un feixisme que odia Catalunya més intensament que aquell infel·lic general borraixí i faldiller que no es resigna a arrencar llacets catalans, si no que assassina les dones i els infants, per ésser catalans, i destrueix ciutats i pobles, perquè són catalans. Però avui, el poble, no la Lliga— que és Catalunya, l'autèntica Catalunya— té, en les hores d'angoixa que viu i veu, la seguretat que de la seva fermesa a continuar la lluita, del seu esforç i de la seva abnegació per a assolir el triomf, depèn que esdevingui realitat un tracte igual per a tots els pobles d'Espanya, és a dir, l'assoliment ple d'unes llibertats que mai no ha pogut gaudir la nostra pàtria. Aquesta fermesa, aquesta abnegació, aquest esforç implica, però, una autèntica col·laboració amb la República, que és la garantia— ho proclamen els 13 Punts— de les nostres llibertats. Col·laboració entusiasta i sense reserves amb el Govern d'Unió Nacional; col·laboració fraternal i sincera amb tots els pobles d'Espanya que, com Catalunya i amb Catalunya, lluiten, sofreixen i moren per un demà feliç i just.

Després de la dissolució de la Mancomunitat, després d'aquells set anys d'oprobri, caigué la monarquia i sorgí la Catalunya autònoma de Francesc Macià. Després d'aquesta lluita sagnant d'avui, que no hem provocat nosaltres, sorgirà una Catalunya més lliure que mai, en una Espanya independent i mestressa dels seus destins, en una Espanya forjada amb el sacrifici de tots els seus fills, units en la lluita i en la victòria.

A la Clínica Militar número 7

Es van complir les disposicions dictades pel Govern en el referent a la retirada total dels combatents estrangers. El poble català i espanyol ha reït el seu homenatge als internacionals amb uns actes que han tingut la resonància sabuda.

A la Clínica Militar n.º 7 es vénen celebrant unes simpàtiques festes que els camarades estrangers de cada una de les sales dedica al personal sanitari espanyol i amb les quals se n'acomoden.

Així ahir a la tarda tingué efecte la de la sala n.º 7. Dins la seva senzillesa la festeta resultà ben agradable. La sala havia estat ornada escament amb un fons on hi havia la bandera de les Brigades junt amb la de la República Espanyola i la catalana. Prèviament un dels combatents oferí la festa, pronunciant-se després breus i encertats parlaments per part del Comissari Polític i Administració. Foren oferts bonics presents al personal femení espanyol de la sala, corresponent aquest amb bonics pomells de flors a les camarades responsables internacionals. Nens de la Guarderia infantil executaren diver-

sos números essent aplaudits. Foren obsequiats així com altre quitxalla present.

Amb desitj als infants espanyols es recolliren 619 pessetes.

Assistiren a la festa diverses representacions d'organismes del Front Popular.

L'Himne Nacional donà començ i fi a la simpàtica festeta per la qual a les felicitacions rebudes pels organitzadors ajuntem la nostra que fem extensiva als de totes les altres dependències de la Clínica Militar n.º 7. — Ll.

TURRONS

Preparem aquest tradicional postre facilitant el sucre l'interessat.
CONFITERIA BARBOSA
de 10 a 12 maif

Llegiu LLIBERTAT

Dr. R. Perpinyà - Oculista

AJUDANT DEL DOCTOR LAPERSONE DE PARIS

MATARÓ

B. Durratí (St. Agustí), 55
Dissabtes, de 9 a 1

BARCELONA

Preveença, 185, 1.º, 2.º entre Ariban i Universitat
De 4 a 7 tarda

TELEFON 72554

Julià Besteiro a Barcelona

Es concedeix gran importància a aquest viatge de l'ex-president de les Constituents

Manifestació d'adhesió de gran nombre de diputats

Es troba a Barcelona el diputat socialista i ex president de les Corts Constituents, senyor Julià Besteiro. Ahir el matí esmorzà a un cèntric hotel, on habitualment s'hostatgen gran nombre de diputats del Parlament republicà. En entrar al menjador, acompanyat del ministre d'Obres Públiques, senyor Velao, tots els allí presents acolliren amb manifestació d'alegria la presència de l'il·lustre home públic, i ràpidament nasqué la idea, que es portà a cap, de redactar un document, signat per tots els presents, en el qual testimonien al senyor Julià Besteiro la simpatia que els signants sentien per l'ex president del Parlament, expressant li ensems la satisfacció pel magnífic comportament que al llarg d'aquesta guerra ha estat norma i guia del senyor Besteiro. L'escena fou en extrema emocionant. Al viatge d'aquesta figura de la política espanyola s'ha concedit una gran importància en els cercles oficials.

Nota de la Sots-secretaria d'Obres Públiques

Amb referència al viatge del senyor Julià Besteiro, es facilità, en la Sots secretaria d'Obres Públiques, la següent nota:

«Ahir al matí arribà a Barcelona l'excel·lentíssim senyor don Julià Besteiro, ex president de les Corts Constituents de la República Espanyola, i en l'actualitat president del Comitè de Reforma, Reconstrucció i Sanejament de Madrid.

Realitza aquest viatge per la necessitat de trobar ràpida i satisfactòria solució a problemes relacionats amb la interessant missió que el Govern li confià a Madrid.

Fou rebut en l'Aeròdrom per l'excel·lentíssim sots secretari d'Obres Públiques, senyor Darfús Marcos, en representació del ministre d'Obres Públiques, excel·lentíssim senyor don Antoni Velao.»

Des de Madrid

Encara que el viatge de Julià Besteiro ha estat envoltat de la major reserva, no obstant no s'ha pogut amagar de tal forma, que no fos conegut per diverses persones. Aquest viatge té llargs antecedents, puix encara que l'ex president de les Corts apenes se'l veia pels carrers i menys encara assistia a cap reunió, estava perfectament enterat de la situació política nacional i el desenvolupament dels esdeveniments internacionals. La seva major preocupació era la guerra es-

panyola, per a la guerra espanyola, per a la que ha tingut sempre dura adjectius, accentuant-los des de que s'inicià la intervenció estrangera en el nostre conflicte.

Encara que a Madrid no existeixen en aquests moments cercles polítics importants, tota vegada que les esferes governamentals es troben a Barcelona, no obstant s'ha seguit amb molt d'interès, des de bastant abans de la reunió del ple socialista, l'actitud del senyor Besteiro, i els anuncis fets en algunes ocasions de que aniria a Barcelona, que foren anul·lades després per diverses causes han estat sempre molt d'expectació.

En canvi, ara ningú sospitava que l'ex president de les Corts es traslladaria a la capital comtal, encara s suposem que la visita que li féu determinada personalitat que té un lloc destacat en el Govern, podria crebant el propòsit del senyor Besteiro, de no moure's de Madrid.

Comptadíssimes persones han conegut aquest viatge, i els que ho sabem hem estat fidels a la consigna de guardar el més absolut silenci. També han estat molt poques les persones que l'acompanyaren a l'aeròdrom en que pujà a l'avió. Julià Besteiro donava mostres, en el camí, de no produir-li cap malestar aquest viatge, sinó pel contrari, li agradava molt acudir a la crida que se li havia fet i col·laborar quant li fos possible en els treballs en pro de la independència d'Espanya.

La Junta de Defensa Passiva

Notes del Secretariat

Complimentant els acords
Nou festival pro refugis

Complimentant l'acord d'aquesta Junta, el passat dissabte una Comissió de la mateixa va traslladar-se a Barcelona, fent a mans de la Junta Central de Defensa Passiva de la Memòria i Plànol per a la construcció de refugis a la nostra ciutat. La Comissió de la Junta de Defensa Passiva donà tota mena de detalls de l'actuació de la mateixa i de la màxima activitat que té el propòsit d'imprimir la Junta a tan cabdal empresa, interessant-se de manera convincent de la necessitat imperiosa que per part de la Junta Central de que en donar la seva conformitat als plànols elaborats per la Junta local de Defensa Passiva, faci que pugui ésser una realitat la ràpida construcció dels anhelats refugis. Per les Oficines de la Junta Central de Defensa Passiva de Barcelona, va insinuar-se que el Secretari de la mateixa es traslladarà a la nostra Ciutat a la major brevelat possible per a fer-se càrrec dels projectes i davant el terreny fer-se un estudi dels llocs escollits per a la construcció de refugis, celebrant una en-

revisada amb la Junta a l'objecte de concretar la tasca a realitzar.

Referent als altres extrems, com personal, mitjans de transport, eines de treball i altres, creu la Junta deu merèixer l'apoi absolut per part de la Junta Central, també foren posats a la consideració de dita Junta la que va prendre bona nota de tot assegurant que es procurarà atendre a les indicacions base per a la ràpida construcció de refugis.

La Comissió eixí de les Oficines de la Junta Central de Defensa Passiva de Barcelona excel·lentment impressionada confiant en que els desigs de la Junta Local, que són els de la ciutat tota, podran esdevenir una realitat.

**

Prosseguint els actes a profit de la subscripció Pro Refugis, el Comissariat de Guerra ha organitzat per al proper divendres dia 18 un brillant Festival teatral i de varietats, a càrrec de la Companyia dramàtica del Grup Escola d'Artilleria sota la direcció del molt celebrat aficionat En Pere Cot, amb la col·laboració de les actrius Lola Acserol i Pepita Esquiroi i direcció artística d'Artemi i Marif, serà posat en escena la tan celebrada obra en tres actes original de Fèlix G. Llana titulada «Los plebeyos», oportunament donarem a conèixer el repartiment.

Podem no obstant garantir que per l'entusiasme i continuats assaigs per part dels que hi prendran part constituirà la representació una excel·lent vetllada teatral que finalitzarà amb l'actuació d'un enfilall de prestigiosos artistes de varietats, pel que quants assisteixin a la festa servaran de la mateixa un esplèndid record.

Es d'esperar que per la finalitat bellament elogiada de l'acte el nostre públic que tant demostra el seu entusiasme a favor dels actes benèfics es sumará a l'espectacle i emplenarà el Teatre Clavé, fent que la recaptació pro refugis adquireixi la importància que la seva tan enlairada finalitat mereix.

NOTES DEL MUNICIPI

Extracte dels acords presos per la Comissió de Govern Municipal el dia 28 d'octubre del 1938

Acta. Aprovar la.

Es dona curs a la lectura de les disposicions oficials.

Assabentat de l'Ordre de la Presidència del Consell de Ministres que estableix la doctrina sobre els beneficis de l'excedència activa la qual alcança solament als funcionaris en

propietat dels distints Cossos de l'Estat, però no als que serveixen un càrrec públic amb caràcter eventual, (Gaseta n.º 85 del 26 de març últim).

Assabentat de l'Ordre de la mateixa Presidència per la que el 24 d'octubre entrarà en vigor el nou horari pel qual es limita el consum d'electricitat a l'estrictament indispensable en les Oficines públiques. (Gaseta número 294).

Abonar al Sindicat de la Indústria de l'Espectacle 66 pessetes import de la lloija tramesa pel festival benèfic a profit del Front Popular Antifeixista i donada la finalitat de dit festival subvencionar-lo amb 500 pessetes.

Desestimar la instància de les Joventuts Llibertàries per la que sol·liciten permís per a instal·lar un lloc de venda de llibres junt al seu estatge social Rambla de Castellar, n.º 22.

Assabentat i que passi a Proveïments la instància de Josep Abella i Garcia per la que sol·licita el lloc de venda vacant del costat del que posseeix en el Mercat de Pi i Margall.

Aprovar els següents compies: Mi quei Lleonor i Serra, 90 pessetes; Amadeu Trià, 40 80; Salvador Calmari, 200; Pere Mir, 454; Enric Costans, 264'05 i Indústries de l'Art de la Fusta, 732'10.

Aprovar el Padró de contribuents per drets i taxes de portes de ferro enroïllades a l'exterior, portes sortints, portes de registre i tribunes, corresponent al corrent Exerciç.

Aprovar la proposició del Departament de Foment, en la que proposa sol·licitar a la Generalitat la concessió gratuïta de la llenya dels arbres de la carretera de Madrid a França, tros comprès del carrer d'Illuro a la Riera d'Argentona, per a ésser destinada a les Cases d'Assistència Social.

Així mateix d'una altra del mateix Departament, en la que exposa la conveniència de dirigir-se a la Superioritat, per a obtenir el fluid elèctric necessari per al funcionament dels motors instal·lats en els pous que proveeixen d'aigua la ciutat.

I una altra en la que proposa l'adquisició de 300 quilos de carbur A, per a gasòmetre, destinat al servei de les Cambres Frigorífiques del Mercat de Pi i Margall.

Aprovar les liquidacions de les actes presentades per l'Inspector municipal, de drets i taxes sobre exportacions industrials fora de terme.

Cultura, aprovar la relació de jorna's satisfets al personal ocupat en la neteja de les Escoles i porteries de les mateixes, corresponent a la setmana del 17 al 22 del corrent, escendent a 602'80 i 387'84 ptes. respectivament.

Aprovar un dictamen referent a la reorganització de l'Escola d'Arts i Oficis.

Eximir als Caps de Negociat del torn de treball de la tarda.

Establir l'horari pel públic en les Oficines Municipals de 11 a 2, excepte Proveïments que serà de 9 a 2.

Mataró, 2 novembre del 1938.— L'Alcalde, Ramon Molist.— P. A. de la C. de G. El Secretari, J. E. Sansegundo.

Informació local

CLIPÓ DELS INVÁLIDS. — En el sorteig efectuat el dia 14, el premi de vint i cinc pessetes ha correspost al número 150

Els números premiats amb tres pessetes són: 050, 250, 350, 450, 550, 650, 750, 850, 950.

—Per un descuit de correcció el dissabte apragué el n.º 555 premiat amb 25 pessetes quan en realitat havia d'ésser el n.º 951.

—OXIGENANTE DE CARBONES, producte Científico Tècnic reconegut com el més formidable progrés de la ermoquímica aplicada a la combustió. «Oxigenante de Carbones» estalvia quasi el 50 per cent de combustible. Es aplicable a tota classe de carbons i llenyes (alzina, pi, plàtan, etc., etc.). Es ven a totes les Droguerías, ultramarins i Ferreterías.

AJUNTAMENT DE MATARÓ Conselleria-Regidoria de Finances i Proveïments

AVIS

Demà dimarts, dia 15 dels corrents, a tots els establiments particulars de queviures d'aquesta ciutat, es repartirà ARRÓS al preu de dos pessetes el quilo i a raó de 100 grams per familiar.

Mataró, 14 de novembre del 1938.— El Conseller Regidor, Josep Calvet.

ALTRE

Demà dimarts, dia 15 dels corrents, a l'establiment de J. Torrents, es repartirà CARN DE VEDELLA, a tots els posseïdors de tarja especial a l'efecte i corresponent a les lletres de la U a la Z, A i B.

Mataró, 14 de novembre del 1938.— El Conseller Regidor, Josep Calvet.

—Les restriccions que la indústria ha imposat la manca de materials, fa que manquin forces articles d'ús domèstic. La Cartuja de Sevilla, però, encara segueix oferint als seus clients un bon assortit d'aquests articles necessaris per a la casa o per a fer un present de bon gust.

IMP. PREMTA MINERVA — MATARÓ

Informació del dia

Barcelona

Comunicat oficial d'ahir

EXÉRCIT DE TERRA

EXÉRCIT DE L'EST.—En el sector de l'Ebre les forces al servei de la invasió pressionaren intensament sobre alguna de les nostres posicions amb la protecció constant de l'artilleria i aviació estrangera, essent totalment rebujades per les tropes espanyoles que capturaren presoners.

A la zona del Segre l'activitat registrada durant la jornada d'avui fou mancada d'importància. L'enemic sofrí ahir dur quebrantament en els seus atacs contra les posicions de la riba dreta del riu, essent obligades a retrocedir les seves delmades forces. La nostra línia es reificà a avantguarda al Noroest de Redó. El nombre de presoners s'elevà a seixanta, essent recollits, entre altre material, un tanc italià, tres metralladores, dos antitancs i molts fusells. Dues tanquetes italianes quedaren destroçades davant les posicions pròpies. Els nostres soldats enterraren els cadàvers d'un jinet i un alferç de nacionalitat italiana, la documentació dels quals es recollí.

FRONT D'EXTREMADURA.— En les últimes hores d'ahir foren enèrgicament rebujats dos cops de mà enemics contra el Vèrtex Miradero de las Nieves, del sector de Toledo.

ALTRES FRONTS.— Sense notícies d'interès.

AVIACIÓ

A les vuit hores cinquanta minuts d'avui, deu trimotors italians bombardejaren Pia del Besós i la zona portuària de Barcelona, causant víctimes.

Notes del Parlament - Reunió de la Diputació permanent

Aquest matí sota la presidència del senyor Martínez Barrio s'ha reunit la Diputació Permanent; entre altres acords s'ha pres el de prorrogar l'estat d'alarma per un mes.

El president del Parlament senyor Martínez Barrio ha rebut aquest matí

entre altres visites la d'alguns diputats i del general Martínez Cabrera.

—Fabra.

Penyores

Els tribunals de guàrdia continuen imposant nombroses penyores per infracció de les normes de racionalment.—Fabra.

Estranger

La premsa parisenca

PARIS.—Tots els diaris s'ocupen preferentment de la persecució dels jueus a Alemanya i de la reclamació de les colònies pel Reich. La premsa unànimement reconeix que seria una bogeria romandre passivament davant les noves exigències de Hitler.—Fabra.

La reconstrucció econòmica de França

PARIS.—El ministre d'Hisenda ha rebut als periodistes i els ha explicat l'abasi de les mesures decretades per a la reconstrucció econòmica del país.—Fabra.

La política exterior de França

PARIS.—La Comissió d'Afers Exteriors de la Cambra ha visitat al ministre del ram per tal de demanar-li informacions sobre la situació de la política exterior i principalment del problema de les colònies.

El senyor Bonnet els ha respost que havien d'acollir-se amb reserva certes campanyes i que no era pas veritat que sigui imminent el començament de les negociacions sobre les colònies.—Fabra.

Compraria finques

rústiques i urbanes, pagant-les a bon preu. Màxima serietat i discreció. Corredors abstenir-se. Per a ofertes o demandes d'entrevista, dirigir-se per escrit a l'administració d'aquest periòdic, número 345.

Atenció, Empreses Col·lectivitzades!

El Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya publicava, el dia 9 del corrent, un Decret del Departament d'Economia, en l'articulat del qual hi consta el que segueix:

Art. 6.º En l'ordre comptable i financer de l'empresa, és de la competència de l'interventor, el següent:

a) Autoritzar amb la seva signatura tots els documents que signifiquin disposició o mobilització de cabals.

Art. 14.º A partir de la data de la publicació d'aquest Decret al DIARI OFICIAL els interventors-delegats en exercici adaptaran llur actuació a les normes act establertes. Pel que es refereix a la signatura de documents que impliquin mobilització de cabals, caldrà registrar les signatures al Negociat de Legalitzacions del Departament d'Economia i les Banques i establiments de crèdit deixaran d'admetre paper que no porti aquest requisi, trenta dies després de la publicació d'aquest Decret.

En conseqüència, els Delegats de la Generalitat a les Empreses Bancàries i Institucions d'Estalvi de Catalunya hauran de tenir cura que, a partir del dia 9 de maig propiuent, sigui complimentat l'aperit i lletra del que queda ordenat pel Decret de referència.

Barcelona, 15 d'abril del 1938.

El Cap del Servei Tècnic del Crèdit i de l'Estalvi

Banca Arnús - Banc Espanyol de Crèdit - Banc Hispano Colonial - Banc Urquijo Català - Majó Germans, Banquers - Caixa d'Estalvis de Mataró.